

Otročja.

Jesen je Boga vesel,
Klen je Boga klen,
Leska je Boga pleskala.

Kako nekteri Istrani govedo z govedom privajajo:

Ako se k volu kupi tuji vol, se obema, a vsakemu posebej, dá najboljšo krmo. Ko krmo vže dobro usli-neta, se ona promeni; drugemu vzame, drugemu dá, da pojista; potle se stori sè soljo vlih tako; in tako ne smrdi drug družemu več.

Mnogovrstne novice.

* *Pobratimstvo „Narodovcev“ in centralističnih nem-čurjev* je vsaki dan bolj očitno. Na čast zagrizenemu sovražniku Slovanov Hansu Kudlichu, katerega centra-listi po krivici slavijo, da je leta 1848. odpravil dese-tino in tlako, so hujskali kmete, naj prižigajo grmade po gorah in druge brklarije počno. Česki časnik „Posel z Prahy“ pa piše, da slovanski narod na Českem se ne bode udeležil te svečanosti, ki ni druga, kakor cen-tralistična demonstracija in nezaslužena slavitev Hans Kudlicha. Kakor „Narod“ piše (se ve da, če je res), so se dr. Vošnjaku vendar vsedli nekteri dobrovoljni Štajarski kmetje na limanice, da z nemčurji vred desetini in tlaki bodo kres prižgali!

* *Tržaški okoličani* so imeli 31. avgusta volilni shod v Rojanu. Gosp. Nabergoj je za kandidata (za drž. zbor) postavljen. Stari domoljub Nabergoj je postal, odkar gosposko suknjo nosi, nekakošen poluliberalec. Dokaz temu njegov od družih mu vdihnjeni govor in pa — nazočnost (v vol. zboru) štajarsko-ljubljanskega dohtarja Nebodigatreba (vulgo Vošnjaka).

„Glas“.

* *Francozi* so že 5. dne t. m. Prusom poplačali ves veliki vojskini dolg 5000 milijonov frankov.

* *Kralj Laški* jo bode vendar pritresel k razstavi na Dunaj, al po ovinkih, kakor zdaj časniki pišejo; on gre namreč popred v Berlin, in potem še le na Dunaj. Italija in Nemčija — vsred pa Avstrija z Jadranskim morjem; ali bo pač zmirom tako ostalo?

* Mnogo znamenj kaže na to, da se bode raz-stava kmalu zaprla.

Naši dopisi.

Iz Rusije 14. (26.) julija. —η— (Konec.) — Šura-hance so Jomuti v svojih bojih s Hivinci nekolikokrat oropali. Kaufman je poslal k njim na posadko 300 mož, kateri so našli hanski magazin poln žita. 7. junija je prišel hanov poslanec k Kaufmanu v stan pod Hazar-Aspom s pismom, v katerem se han čudi, da ne dou-meva, zakaj so Ruska krdela s vseh strani vdrla v nje-govo deželo, ker Ruske sužnje je vse vrnil (15 jih je bil poslal uže lani s poslanstvom v Orenburg, ostale pa letošnjo spomlad v Mengišljak, ko je slišal, da se Rusi bližajo njegovim mejam) in družega vzroka vojske tudi ne ve, on da je pripravljen z Rusi se pogoditi in po-miriti pod pogojem, da se Ruska krdela ustavijo. — Kaufman je na to prec poslal Verevkinu povelje, naj Hive ne bombarduje, kakor sem uže omenil; poslancu hana pa je odgovoril, da svoje armade ne bo ustavljal, o miru da se bo s hanom pogovoril v Hivi, han da naj mu pride s sto mož svite 9. junija naproti po Hazar-Aspiški cesti.

To poslanstvo bilo je spet le gola zvijača, zakaj med tem, ko je šel poslanec k Kaufmanu, napadal je han na Verevkina iz vsakoršnih zasad ter ga s premir-

jem za nos vodil, in ko ga je Verevkin 8. junija od mesta odtisnil, bežal je han v Kazabat, drugo središče Jomutov. 9. junija v mesto hana prišel je Kaufman naproti hanov stric, veliki duhoven, in pa hanov mlajši brat z mnogobrojno svito ter mu je objavil „pokornost Hive Belemu Caru“.

Ker je bil od Hive slišati grom topov, vpraša jih Kaufman: kaj to pomeni, tukaj objavljajo pokornost, tam se pa streljajo! Na to so mu objasnili, da v Hivi ste od nekdanj dve stranki, mirna Hivinsko-kirgiška, in pa boježeljna Jomuto-turkmenska; prva da je hanu vedno svetovala mir in družbo z „Belim Carom“, al Jomudi da so ga hujskali na Ruse.

Ko je han 8. junija bežal z Jomuti, so Hivinci, po besedah poslancev, njegovega brata posadili na hanski prestol. V mestu da je pa ostalo še mnogo Jomutov in Turkmenov, ki so, kakor je podobno, spet napadli Verevkina. Ko se je Kaufman mestu približal, je bilo uže spet vse tiho. Severni del trdnjave je zajela s topi Verevkinova armada. Hivinci so dobrovoljno odprli vse vrata, ob dveh popoldne je Kaufman sè svito, z od-delki vseh polkov in z godbo slovesno stopil v mesto skozi vshodna vrata ter se vselil v hanskem dvoru, pred katerim so odpeli zahvalno pesem in iz hivinskih topov s hivinskim prahom 101krat vstrelili.

Iz hanovega dvora je odpravil Kaufman najpred pismo k hanu v Kazabat, naj se brez strahu vrne v Hivo; potem pa proklamacijo k vsem narodom hanstva, naj se mirno poprimejo vsak svojega dela, ker pod var-stvom Ruske armade se nikdo ne bo dotaknil njihovega življenja in premoženja. Hivinci so večidel še tisti dan odprli svoje štacune. V trdnjavo so posadili Rusko posadko, armada pa je legla v stan zunaj mesta. 12. junija se je han vrnil ter predstavil Kaufmanu v stanu, kateri ga je vpeljal v mesto in spet posadil na hanski prestol ter pridal mu svet, sestavljeni iz 4 ru-skih oficirjev in 3 Hivincev mirne stranke. Svojega prejšnjega prvega ministra Murata, ki je bil glavni šuntavec proti Rusiji, je han velel vstreliti.

S pomočjo novega sveta je han ustanovil nov red v svoji državi: izdal je postavo, po kateri je „v imenu in po milosti Belega Cara odpravljeno robstvo na večne čase, in vsi sužnji so od tega dne svobodni, podvrženi enakim postavam in uživajo enako pravico z državljanji; — najsurevješi načini smrtne kazni, kakor nabadati na kol, rezati vrat, žive pokopa-vati nezveste žene, so odpravljene“.

Pogoji miru oficijalno še niso znani. „Golos“ na-znanja, kakor piše, iz zanesljivega vira, sledeče, kot najbolj verjetne pogoje: „Hiva plača 2 milijona rub-ljev vojnih stroškov v 7 letih. Ruska armada stopi iz Hive 15. avgusta. V Šurahanu in Kunjigradu ostane omenjenih 7 let Ruska posadka na Hivinske stroške. Reka Amu z vodotoči bo odprta Ruskim trgovskim in vojnim ladijam. Po drugem sporočilu Hiva popolnoma odstopi Rusiji Šurahan in Kunjigrad z okolicami.

Šurahan je menda najnovejše Hivinsko mesto, kakor pravijo, osnovano v začetku tega stoletja; ono leži 1½ milje od struge na desnem bregu Amu, in je na tem bregu najjužniše Hivinsko mesto. Okoli mesta je napeljan iz reke široki in srednjim ladijam dovoljno globoki vodotoč, iz katerega se razliva voda po malim vodoprovodom.

Kunjigrad so pa osnovali Jajički kozaki pod Petrom Velikim, pozneje so jih Kirgizi izgnali iz Amu-Dariske doline in mesto zdaj Rusi po kirgiskemu izgo-varjanji imenujejo Kungrad.

Pri Ruski vojni ekspediciji je tudi nekaj učenjakov naravoznancev, kakor Bogdanov, Borščev, Fedčenko in Kravze, razen imenovanih specialistov armado sprem-